

Motion till riksdagen 2024/25:1096

av **Marléne Lund Kopparklint och Jan Ericson (båda M)**

Stöd till forskningen om traumabehandling för sexualbrottsutsatta

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utreda förutsättningarna för att öka stödet till forskning rörande traumabehandling för personer utsatta för sexuellt våld och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sexualbrott orsakar allvarliga och vårdkrävande skador och kostar samhället ofantliga summor årligen som istället skulle kunna läggas på skola och äldreomsorg. Våldtäkt är det trauma som oftast leder till posttraumatiskt stressyndrom (PTSD) och har en stark koppling till självmordstankar, självska debeteende och självmord. Konsekvenserna av ett sådant trauma kan innebära ett förändrat liv präglad av smärta, utmattning och psykisk ohälsa. Studier visar att de som utsatts för sexualbrott i barndomen har tolv gånger högre risk för självmord än andra.

Enligt Stiftelsen Allmänna Barnhusets rapport har ett av fyra barn blivit utsatt för sexualbrott. Detta innebär att 25 procent av alla barn, vilket motsvarar fem av tjugo barn i en skolklass, utsätts för sexuella övergrepp. Att bekämpa sexualbrott, särskilt mot barn, måste ges högsta prioritet. Regeringen har vidtagit flera åtgärder och tagit nya initiativ för att förbättra bekämpningen av denna typ av brott, men statistiken visar att dessa insatser inte är tillräckliga. Enligt Brottsförebyggande rådet (Brå) leder endast cirka 0,4 procent av alla sexualbrott mot barn till åtal och straff. Detta innebär att endast fyra av tusen brott resulterar i en straffpåföljd. För de som överlever ett sexualbrott kan konsekvenserna vara förödande. Många av dem utvecklar psykiska problem som kan leda till missbruk, kriminalitet, självska debeteende och ytterligare övergrepp.

Det är oroväckande att ämnet sexuella övergrepp mot barn fortfarande är tabubelagt, vilket försvårar både öppenhet och insatser. Många offer tvingas till tystnad i tidig ålder av sina förövare, och detta skapar djupa sår som ofta aldrig läker utan adekvat vård och

behandling. Dr Gita Rajan betonar i sin avhandling om sexuellt våld och dess hälso-konsekvenser vikten av att erbjuda adekvat vård till offer. Hon skriver: "Hälso- och sjukvårdssystemet måste anpassa sig till det faktum att exponering för sexuellt våld är en vanlig, livslång patogen som ansvarar för många livshotande men behandlingsbara sjukdomar." Hennes slutsats är att det behövs mer forskning och kunskap för att förbättra vården för offer för sexuellt våld.

Det finns en tydlig koppling mellan sexuella övergrepp och allvarliga hälsoproblem, och det är därför av yttersta vikt att forskningen kring traumabehandling för offer för sexuellt våld stärks. Om vi inte erbjuder tillräcklig vård för de som utsatts för sexuellt våld, riskerar vi att skapa en ond cirkel där både offren och samhället får betala ett högt pris på både kort och lång sikt.

För att bryta denna destruktiva cykel behövs ett kraftigt utökat stöd till forskningen om traumabehandling. Denna forskning är avgörande för att skapa vård som är effektiv och baserad på vetenskapligt bevisad metodik. Endast då kan vi ge de utsatta den vård och det stöd de förtjänar, och samtidigt minska de långsiktiga samhällskostnaderna.

Marléne Lund Kopparklint (M)

Jan Ericson (M)